

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0525U000105

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-03-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Михальова Марія Юріївна

2. Mariia Mykhalova

Кваліфікація: к.т.н., доц., 05.24.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2242-5507

Вид дисертації: доктор наук

Шифр наукової спеціальності: 05.24.04

Назва наукової спеціальності: Кадастр та моніторинг земель

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 07-04-2025

Спеціальність за освітою: Землепорядкування та кадастр

Місце роботи здобувача: Київський національний університет будівництва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02070909

Місцезнаходження: проспект Повітряних сил, буд. 31, Київ, 03037, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.056.09

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет будівництва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02070909

Місцезнаходження: проспект Повітряних сил, буд. 31, Київ, 03037, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет будівництва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02070909

Місцезнаходження: проспект Повітряних сил, буд. 31, Київ, 03037, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.55.61, 87

Тема дисертації:

1. Методологія формування обмежень щодо використання земель
2. Methodology of land use restrictions formation

Реферат:

1. Формування обмежень щодо використання земель є одним із ключовим методів забезпечення збалансованого розвитку окремих територій та країни в цілому. Сучасні обмеження у використанні земель мають багатогранний характер, передумовами встановлення яких є, як екологічні, так і соціально-економічні чинники. Запровадження концептуальних підходів, які сприятимуть прийняттю обґрунтованих управлінських рішень, що базується на законодавчих, природних, екологічних, соціально-економічних, правових та функціонально-просторових контекстах формування обмежень є важливою науково-прикладною міждисциплінарною проблемою. Сформовано передумови встановлення обмежень з

урахуванням світового та вітчизняного досвіду, стану економічних, соціальних та екологічних проблем і методів їх вирішення. Основними передумовами є: збереження природних ресурсів; забезпечення економічної ефективності розвитку території; забезпечення соціальної справедливості та захисту населення; збереження екологічної стабільності; відновлення території після бойових дій; гармонізація з міжнародним інформаційним простором. В межах дисертаційного дослідження, сформульовані принципи щодо формування обмежень у використанні земель: паритет прав власності/користування; об'єктивність та відкритість; партисипативність; юридична визначеність і обов'язковість; мінімізація витрат і оптимізація даних; мінімізація конфліктів; збалансованість та сталість; цілісність формування. Спираючись на узагальнені передумови встановлення обмежень та їх особливості, систематизовані методи, які застосовуються при прийнятті рішення: правові, планувальні, партисипації, адміністративні, економічні та технологічні. На підставі систематизації методів формування обмежень, можна стверджувати, про можливість їх універсального використання для всіх видів обмежень, які є об'єктом дослідження. В роботі запропонована технологічна модель формування обмежень щодо використання земель, що включає 3 основні етапи: обґрунтування необхідності встановлення/коригування/скасування; формування і надання легітимності; моніторинговий. Формування обмежень у використанні земель є міждисциплінарним завданням й обґрунтованість їх встановлення, легітимність та доцільність може бути досягнуто при врахуванні сукупності факторів. Шляхом узагальнення теоретичних і законодавчих положень та практичних кейсів виявлено сукупність факторів, яка об'єднана у вісім основних тематичних груп: правові; адміністративні; інформаційні; екологічні; природні; соціально-економічні; функціонально-просторові; техногенні. Вагомість різних груп факторів, за результатами анкетування експертів, ілюструє переважну вагомість соціально-економічних, інформаційних та адміністративних груп факторів при формуванні обмежень. Спираючись на результати виконаного аналізу, систематизовано основні класифікаційні ознаки, які мають бути такими, щоб ідентифікувати обмеження як просторову, правову категорію, змінну у часі, яка спрямована на соціальний, економічний та екологічний розвиток. Найвагомішою складовою визначення легітимності обмежень є внесення до Державного земельного кадастру відомостей про обмеження. Законодавчо визначений порядок внесення даних про обмеження до державного земельного кадастру передбачає його реєстрацію як єдиного функціонального об'єкту або як частини земельної ділянки при її реєстрації. Це призводить до можливості фрагментарної фіксації зони дії обмежень. В дисертаційній роботі розроблені пропозиції, спрямовані на удосконалення ідентифікації обмежень, які базуються на принципах ієрархічності та логічної побудови й можуть бути використані в різних інформаційних системах. Процес формування обмежень потребує великої кількості інформації. За результатами дослідження запропонована структурна модель інформаційного забезпечення формування обмежень використання земель, яка поєднує зовнішню інформацію та види вихідних даних та забезпечує інформаційну підтримку для ефективних управлінських рішень. Систематизовані дані дисертаційного дослідження стали основою для розроблення концептуальної моделі формування обмежень, яка базується на принципах, які визначають ключові пріоритети та правила, за якими мають формуватися обмеження. Обов'язково в результаті внесення даних в державний земельний кадастр, обмеженню має присвоюватися обліковий номер, незалежно від способу формування обмеження: як єдиного функціонального об'єкту або в процесі реєстрації земельної ділянки. Використання структурної моделі інформаційного забезпечення і концептуальної моделі формування обмежень у використанні земель дозволить забезпечити прийняття обґрунтованого та прозорого рішення щодо встановлення обмежень у використанні земель на основі комплексного підходу до завдання формування обмежень із врахуванням усіх існуючих умов містобудівного середовища, залученням зацікавлених сторін та врахуванні державних, громадських та приватних інтересів незалежно від їх типу.

2. Land use restrictions are one of the key methods of ensuring the balanced development of individual territories and the country as a whole. Modern restrictions are multifaceted in nature, with both environmental and socio-economic factors being prerequisites for their establishment. The introduction of conceptual approaches that will facilitate the adoption of sound management decisions based on the legislative, natural, environmental, socio-economic, legal and functional-spatial contexts of the formation of restrictions is an important scientific and

applied interdisciplinary problem. The prerequisites for establishing restrictions are formed taking into account the world and domestic experience, the state of economic, social and environmental problems and methods of their solution. The main prerequisites are: preservation of natural resources; ensuring economic efficiency of the territory development; ensuring social justice and protection of the population; preservation of environmental stability; restoration of the territory after hostilities; harmonization with the international information space. Within the framework of the dissertation research, the following principles have been formulated for the formation of land use restrictions: parity of ownership/use rights; objectivity and openness; participatory nature; legal certainty and binding nature; cost minimization and data optimization; conflict minimization; balance and sustainability; and integrity of the formation. Based on the generalized prerequisites for setting restrictions and their features, the methods used in decision-making are systematized: legal, planning, participatory, administrative, economic and technological. Based on the systematization of the methods of forming restrictions, it can be argued that they can be universally used for all types of restrictions that are the object of research. The paper proposes a technological model for the formation of restrictions on land use, which includes 3 main stages: justification of the need to establish/adjust/cancel; formation and provision of legitimacy; monitoring. The formation of restrictions is an interdisciplinary task, and the validity of their establishment, legitimacy and expediency can be achieved by taking into account a combination of factors. By summarizing theoretical and legislative provisions and practical cases, the author identifies a set of factors which is grouped into eight main thematic groups: legal; administrative; informational; environmental; natural; socio-economic; functional-spatial; and man-made. The weight of different groups of factors, according to the results of the expert survey, illustrates the predominant importance of socio-economic, informational and administrative groups of factors in the formation of restrictions. Based on the results of the analysis, the author systematizes the main classification features that should be used to identify restrictions as a spatial, legal category, a time-varying variable aimed at social, economic and environmental development. The most important component of determining the legitimacy of restrictions is the entry of information on restrictions into the State Land Cadastre. The statutory procedure for entering data on restrictions into the State Land Cadastre provides for its registration as a single functional object or as part of a land plot upon its registration. This leads to the possibility of fragmentary recording of the area of restrictions. The thesis develops proposals aimed at improving the identification of restrictions based on the principles of hierarchy and logical construction and can be used in various information systems. The process of forming constraints requires a large amount of information. Based on the results of the study, a structural model of information support for the formation of land use restrictions is proposed, which combines external information and types of source data and provides information support for effective management decisions. The systematized data of the dissertation research became the basis for the development of a conceptual model of restrictions formation, which is based on the principles that determine the key priorities and rules by which restrictions should be formed. As a result of entering data into the state land cadastre, the restriction must be assigned an account number, regardless of how the restriction is formed: as a single functional object or in the process of land registration. The use of the structural model of information support and the conceptual model of land use restrictions will ensure that an informed and transparent decision is made on the establishment of land use restrictions based on an integrated approach to the task of forming restrictions, taking into account all existing conditions of the urban planning environment, involving stakeholders and taking into account state, public and private interests, regardless of their type.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Раціональне природокористування

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Petrakovska O., Mykhalova M. Socio-economic and ecological aspects of land management. *Acta Scientiarum Polonorum, Formatio Circumiectus*. 2018. № 17(4). P. 173–180.
- Lizunova A., Petrakovska O., Mykhalova M. Modern role of stakeholders in Ukrainian land and environmental management. *Acta Scientiarum Polonorum, Formatio Circumiectus*. 2023. № 22(2). P. 69–77.
- Petrakovska, O., Mykhalova, M. and Lizunova A. Interrelation of state information systems for land management. *Journal of Water and Land Development*. 2024. № 61. P. 159–165.
- Михальова М.Ю. Структурно-функціональна модель забезпечення балансу інтересів при відчуженні земельних ділянок для суспільних потреб. *Містобудування та територіальне планування*. 2017. № 64. С. 290–296.
- Петраковська О.С., Михальова М.Ю. Методика забезпечення необхідними земельними ресурсами при будівництві об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури. *Інженерна геодезія*. 2018. № 65. С. 84–92.
- Михальова М.Ю. Значення містобудівної діяльності при регулюванні землекористування. *Містобудування та територіальне планування*. 2019. № 70. С. 226–234.
- Петраковська О.С., Михальова М.Ю. Джерела фінансування розвитку міських земель в Україні. *Містобудування та територіальне планування*. 2021. №77. С. 388–397.
- Петраковська О.С., Михальова М.Ю. Підходи до просторового планування: ретроспектива та сучасний стан. *Просторовий розвиток*. 2022. №1. С. 117–128.
- Петраковська О.С., Михальова М.Ю. Управління і адміністрування земельними ресурсами. *Просторовий розвиток*. 2022. № 2. С. 258–264.
- Михальова М.Ю. Інновації щодо державної реєстрації обмежень у використанні земель в державному земельному кадастрі. *Містобудування та територіальне планування*. 2022. №79. С. 249–257.
- Петраковська О.С., Михальова М.Ю. Структуризація обмежень щодо використання земель в Україні. *Просторовий розвиток*. 2023. № 3. С. 134–143.
- Михальова, М. Нормативно-правове регулювання встановлення обмежень щодо використання земель в Україні. *Містобудування та територіальне планування*. 2023. №83. С. 211–218.
- Петраковська О.С., Михальова М.Ю. Підходи до класифікації і реєстрації обмежень у використанні земель. *Просторовий розвиток*. 2023. №6. С. 329–337.
- Петраковська О.С., Михальова М.Ю. Фактори, що обґрунтовують формування обмежень використання земель. *Містобудування та територіальне планування*. 2024. №85. С. 454–461.
- Петраковська О.С., Михальова М.Ю. Понятійний апарат в частині реєстрації об'єктів державного земельного кадастру. *Просторовий розвиток*. 2024. №7. С. 425–432.
- Михальова М.Ю. Історія формування обмежень щодо використання земель. 2024. *Просторовий розвиток*. №8. С. 456–462.
- Петраковська О.С., Михальова М.Ю. Структуризація територіальних зон з погляду встановлення обмежень у використанні земель. *Технічні науки та технології*. 2024. № 1 (35). С. 319–328.
- Петраковська О.С., Михальова М.Ю. Вихідні дані при розробленні містобудівної документації місцевого рівня. *Технічні науки та технології*. 2024. № 2 (36). С. 312–318.
- Михальова М. Аналіз результатів опитування щодо вагомості факторів при формуванні обмежень щодо використання земель. *Сучасні досягнення геодезичної науки та виробництва*. 2024. № 2 (48). С. 103–110.
- Петраковська О.С., Михальова М.Ю. Кодування обмежень як об'єкта кадастрових систем в Україні. *Комунальне господарство міст*. 2024. № 4(185). С. 113–119.
- Петраковська О.С., Михальова М.Ю. Трансформація понять і завдань функціонального зонування території. *Технічні науки та технології*. 2024. № 3 (37). С. 208–216.
- Петраковська О.С., Михальова М.Ю. Концептуальна модель формування обмежень щодо використання земель. *Підводні технології*. 2024. № 2(15). С. 133–138.

- Петраковська О.С., Михальова М.Ю. Геоінформаційні ресурси та відповідальні за створення наборів геоданих щодо обмежень. Комунальне господарство міст. 2024. № 6 (185). С. 204–210.
- Михальова М.Ю. Принципи встановлення обмежень щодо використання земель. Просторовий розвиток. 2024. №10. С. 498–507.
- Petrakovska O. Mykhalova M. Land resources for the construction of transport facilities. Useful – Engineering and Computer Science. 2017. V. 1, Issue 2. P. 36–42.
- Petrakovska O. Mykhalova M. Sustainability Factors in land compulsory Purchase Decisions. Opportunities and Constraints of Land Management in Local and Regional Development Integrated Knowledge, Factors and Trade-offs. 2018. P. 203–210.
- Petrakovska O., Mykhalova M. Land Use Limitations: Environmental and Socioeconomic Impacts. BALTIC SURVEYING. №13. P. 49–54.
- Petrakovska O., Mykhalova M. Financing Instruments for the Urban Land Development in Ukraine. Methods and Concepts of Land Management. Diversity, Changes and New Approaches. 2020. P. 283–292.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення стану навколишнього середовища

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петраковська Ольга Сергіївна
2. Olga S. Petrakovska

Кваліфікація: д.т.н., професор, 05.24.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9437-9730

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет будівництва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02070909

Місцезнаходження: проспект Повітряних сил, буд. 31, Київ, 03037, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Смілка Владислав Анатолійович
2. Vladyslav Smilka

Кваліфікація: д.т.н., доцент, 05.24.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-7025-9398**Додаткова інформація:** <https://orcid.org/0000-0002-7025-9398>;<https://publons.com/researcher/2021781/vladyslav-smilka/>**Повне найменування юридичної особи:** ДЕПАРТАМЕНТ МІСТОБУДУВАННЯ ТА АРХІТЕКТУРИ ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ)**Код за ЄДРПОУ:** 26345558**Місцезнаходження:** вул. Хрещатик, 32, Київ, 01001, Україна**Форма власності:****Сфера управління:** Держадміністрація**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Сектор науки:** Галузевий**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Трегуб Микола Володимирович
2. Mykola V. Tregub

Кваліфікація: д.т.н., доц., 05.24.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-2205-5622**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Приватна установа "Університет "Київська школа економіки"**Код за ЄДРПОУ:** 40762332**Місцезнаходження:** вул. Миколи Шпака, 3, Київ, 03113, Україна**Форма власності:** Приватна/недержавна**Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:****Сектор науки:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Новаковська Ірина Олексіївна
2. Iryna Novakovska

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.06**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-1473-7543

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування

Код за ЄДРПОУ: 00498706

Місцезнаходження: , Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Галузевий

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Карпінський Юрій Олександрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Анненков Андрій Олександрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Анненков А.О.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна